

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Osândiți

de toată lumea.

Purtarea cea peste măsură de nelegiuită a guvernului unguresc și a capililor nației maghiare, față de popoarele din Ungaria, în deosebi față de Români, a ajuns să revolte toată lumea cu bun simț și să le-o scoale Ungurilor în cap. Eată câteva probe, numai ca răsunset la cea mai nouă volnicie de 3/15 Maiu.

În AUSTRIA

— 3/15 Maiu în Delegațiunii —

Asupra nici uneia dintre dietele statelor din Europa, lumea politică nu privește cu mai multă luare aminte, ca asupra așaziselor Delegațiunii austro-ungare. Dietele celorlalte state, au același interes ca spre pildă dieta Austriei sau a Ungariei sau a României singure. Mulți oameni și de multe feluri intră în aceste diete, și mai grei și mai ușori, dar' în „Delegațiunii” intră numai câte 60 de membri din dieta din Viena și 60 din cea din Pesta, pe ales. Și se ocupă aci numai de lucruri mari: de treburile apărării Impărăției, de armată, apoi de darea de samă a Ministerului de externe (pentru treburile din afară ale Impărăției, legăturile ei cu Statele vecine, etc.) Nici nu țin decât scurt ședințele acestei diete înalte și toată lumea urmărește cu luare aminte ce se desbate în ele.

N'au venit în această înaltă corporațiune vorba despre noi Români de pildă, nici când, sau și de-a venit, am fost atinși cu un cuvânt doue, și doar' ca să ni-se arunce în chip semeț, de sus, o dojană, o vorbă de discoragiare.

Cu atât mai virtos are dar' să ne bucure ceea-ce ăstian, anume în 23 Maiu n. s'a petrecut în delegațiunea austriacă, unde asupra noastră a Românilor din Ardeal, s'a rostit un discurs plin de durere de frate și plin de bunăvoință.

Baronul Vasilco, deputat român bucovinean ales pentru dieta centrală austriacă la Viena, după-ce a vorbit despre politica în afară a ministrului de externe și s'a alăturat la votul de în-

credere ce i-s'a propus pentru cea politică pacinică, — a urmat astfel:

Dar' în același timp, când am auzit din raportul ministrului pentru treburile din afară că legăturile noastre cu țerile vecine, sunt cele mai bune, ne-a sosit și știrea, că guvernul unguresc a oprit Românilor ardeleni ținerea unei adunări populare la Blaj, ba a trimis acolo în contra lor și un escadron de husari! Ca răspuns la aceasta în mai multe orașe ale României au fost demonstrațiuni, cari au luat la țintă consulatele austro-ungare și în cari s'au întemplat dureroase ciocniri între poliție și mulțimea aprinsă.

Din aceste lucruri se poate vedea, că politica din lăuntru a guvernului unguresc, nu este în congruență cu intențiunile (dorințele) ministrului de externe (de-a fi în pace și bună înțelegere cu vecinii).

Am văzut anul trecut în Austria că ce urmări triste a avut restrângerea exagerată a dreptului de întrunire.

Ar fi de dorit, ca politica ungurească din lăuntru a țerii, să meargă alături de politica din afară a Impărăției. Și guvernul unguresc are datorința a se potrivii încâtva străduințelor ministrului pentru treburile din afară, căci doar' numai nu vor dori Maghiarii contrarul, (ca adecă ministrul din afară să se potrivească după ei!)

România este astăzi, între vecinii nostri, foarte prețioasă, și va avea o rolă însemnată în deslegarea finală a încurcăturilor din Răsărit.

Și ar fi foarte dureros, dacă pentru greșelile guvernului unguresc, legăturile noastre bune cu statul vecin (român) ar trebui să se curme.

În România foarte des se schimbă partidele. Conte Goluchowsky, ministrul de externe, cunoaște bine stările din România (căci înainte de-a fi ministru

de externe al Impărăției, a fost ambasador la București), și sigur ține de prea posibil, că cei-ce azi demonstrează (contra Ungariei) mâne pot ajunge la guvern și din acestea odată ar putea urma mari neplăceri!..

Nu putem decât să ne bucurăm mult, și să-i fim foarte recunoscători deputatului român bucovinean baron Vasilco, pentru-că a avut bunăvoința de a aduce vorbă asupra suferințelor noastre în plinul ședinței delegațiunii austriace, de unde vocea d-sale și adevărurile încă destul de cruțător spuse, asupra Ungurilor, s'au aude departe în cercurile politice înalte și va mai deschide la cineva ochii asupra ticăloaselor stări de lucruri din lăuntru țerii noastre.

În BELGIA

— Conferență în Andenne —

Dar' tirănia Maghiară aplicată față de Români în jurul zilei de 3/15 Maiu, a făcut răsunset și departe în străinătate.

În 18 Maiu, de pildă, profesorul belgian August de Vreught din Wawre, a ținut o conferență științifică în orașul Andenne, conferență ce a fost bine cercetată de publicul inteligent al orașului, și în care el a descris barbaria modernă maghiară, aplicată față de poporul numeros și credincios român, oprindu-i sărbările dela Blaj de 3/15 Maiu.

Numitul profesor a invitat la acea conferență și pe Români aflători în Bruxela, capitala Belgiei, cari firește au și luat parte.

Când publicul, după-ce i-s'a făcut istoria întregului lucru, a aflat în ce chip barbar am fost tractați noi pe o zi când voiam să prăznuim o aducere aminte istorică, scumpă nouă, cum ni-s'au oprit toate, cum ni-au năpădit gendarmerii în biserică, — a izbucnit în strigări de:

După prânz, câteși trei porneau spre câmp pe marginea Renului și câte-odată bătrânul îi ducea la teatru în serile când era reprezentanța populară.

Din pricina vieții pe care o duceau, așa de liniștită și fericită, Petru începuse să iubească pe Maria, care avea optsprezece ani și se uita cu drag la el, pentru-că el ar fi fost... un bun bărbat.

Bătrânul Ambroise nici nu se gândea să zică da, despre această căsătorie, dar' nu zicea nici nu.

El se gândea că Petru, deși e un băiat muncitor, nu are un gologan înăcar. E adevărat că dînsul, măestrul, avea ceva pus d'oparte, dar' nu se gândea să dea zestre Mariei pentru-că și el când se însurase cu sârmana lui soție Marietta, care era de mult moartă, ea nu avea nici un gologan.

Și răspunsul ăsta îl dădea tata Ambroise, ori de câte-ori sârmanul amoretat îi făcea cererea sa sfioasă.

Când se puneau la masă, Petru și Maria aveau ochii roșii de plâns, dar' bătrânul se prefăcea că nu vede.

Și vremea trecea astfel.

Intr'o seară de iarnă, când zăpada albă se pămăntul, Petru era de gardă (pază) la căsarma pompierilor.

Deodată clopoțelul electric sună, sirenele urlă și afară se aude un soldat s rigând „Foc! Foc! Arde în strada Fleurieu, la tinichigiul... l.

Petru sări; pompa era gata și caii pornesc în fuga mare, pe când gornistul cântă alarma înfiorătoare prin stradele adormite!..

— Jos cu Maghiarii! Jos cu apăsătorii! Căci nu-și puteau ascultătorii, cetățeni ai unui stat adevărat cult și liber, închipui atâta mișelie aplicată sub formă «constituțională» față de un popor! Toți s'au depărtat mișcați și înscârbiți că se poate încă așa ceva în veacul acesta zis «al luminilor»!

Profesorul conferențiar pregătește, precum se scrie «Tribunei», o lucrare asupra stării Românilor ardeleni și va ținea o conferență și la Bruxella.

În FRANCIA

— Conferență la Paris —

La 17 Maiu, a avut loc în localurile Societății de Geografie din Paris, o foarte interesantă conferență, ținută de dl Jules Brun, în limba franceză, al cărei titlu a fost: „În România și în Transilvania română».

Un public numeros și foarte ales umplea sala cea mare a Societății de Geografie. Insuși dl Hanotau, ministrul de externe francez, își trimisese un reprezentant al său.

Numeroși Români și Române din Paris veniseră asemenea să asculte pe conferențiar.

Dl Brun a început prin a descrie geografia Ardealului, în urmă în mod foarte îndemnativ schițează chestiunea Românilor din Transilvania, arătând mulțimea numerică zdrobitoare a Românilor.

Arată apoi starea Românilor din Ardeal, prigoanele pe care le îndură. Vorbește de sforțările maghiare pentru nimicirea limbii române și spune între altele:

„Maghiarii luptă cu înverșunare să nimicească limba română, de-oare-ce știu că pentru Români a-și păstra limba strămoșească însemnează a fi stăpâni pe cheia inimii lor».

Aducând aminte de condamnarea celor cinci domnișoare române pentru-că au purtat cocarda tricoloră română, distinsul conferențiar zice: „Dacă s'ar putea despica pieptul fiecărui Transilvănean, cele trei colori românești s'ar găsi adânc săpate în inima fiecăruia!»

Când ajunseră, hodoroga de casă veche și slabă, ardea ca paele!..

Vecinii începuseră să dea ajutor, dar' în față, aproape să arză barba lui căruntă, bătrânul țipă disperat:

— Maria! Maria! E acolo sus în camera ei! Scara de lemn ce ducea la casă, căzuse arsă, lăsând să se înalte cătră cer mii de schinte. Maria e perdută dacă un om de inimă nu se hotărăște la o faptă eroică!

Moartea ei este aproape sigură!

Hodoroga de casă crăpa din toate părțile sub flacări. Cine să se arunce în foc? Cine vrea să moară?...

Mai mulți pompieri se reped. Petru însă trece înaintea tuturor!

El trece prin foc spre odaia cu nenorocirea, și peste o minută se arată iarăși mulțimii spăimântate, cu hainele în flăcări, groaznic, desfigurat, cu părul arzând, dar' ținând în brațe pe Maria leșinată, pe care o pune la picioarele bătrânului Ambroise, zicând simplu: Na!

Paguba a fost mare, dar' societatea de asigurare a plătit și banii bătrânului au fost scoși din foc la vreme.

Vieța a reînceput tot așa de liniștită în lucrătoreea zidită din nou.

Petru însă nu mai vorbește, nu mai arată bătrânului dorința să se însoare cu Maria!..

Inzadar fata își arunca privirile spre el, Petru se ferește, și cu toate astea se vede după înfățișarea lui că suferă pentru blonda lui iubită.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Primăvară nouă...

După Heine.

Arbori nfloriți răsună,

Cântă cuiburile n slavă!..

Cine-i oare capelmaistrul

In orchestra din dumbravă?

Pițigoii care ntr'una

Dă din cap cu-atâta fală?

Ori pedantul cuc ce-și strigă

Numele far' de greșală?

Este cocostîrcul falnic

Care, tacticos la pasuri,

Calcă nfipt în lungi picioare

Prin acest concert de glasuri?

Nul în pieptul meu trăește

Cel care conduce corul,

Și îl simt cum bate tactul:

Capelmaistrul e... amorul.

St. O. Iosif.

Onoarea unui pompier...

În liniștea stradei Fleurieu, din mijlocul orașului Lyon, răsună de dimineață până seara ciocanele din tinichigerie (pleuărie). Abia la ameazi, câteva minute de tăcere, spun că bătrânul Ambroise și Petru, ucenicul lui, lăsase munca spre a îmbuca mâncarea pe care o gătise în odaia din dosul prăvăliei, Maria, singura fată a bătrânului. După masă însă ciocanele loviau din nou cu putere tinicheaua (pleul) și făceau un sgomot asurzitor...

După-ce își sfârșia treaba casei, după-ce puneau pe foc oala pentru cină, Maria se așeza pe pragul lucrătoreii (atelierului) și împletea ori cărpea hainele zdrăntuite ale celor-ce lucrau, tot aruncând spre ucenic câte o privire care se stinge repede când întâlnea ochii tinărului.

Și săptămânile treceau repede în hardughia tinichigiului, și Duminicile veneau iute: atunci ciocanele se odichneau, ear' strada rămânea în liniștea ei tristă.

Duminicile de dimineață, Petru își puneu chivără de alamă pe cap și alerga la câmp unde-l aștepta proba cu pompele de apă, căci era pompier (focar). Și timp de două ciasuri, pe când alții se plimbau, căscau gura sau beau banii pe cari îi câștigau cu multă muncă timp de șese zile, el asculta instrucțiunile sergentului și luarea aminte a lui nu se depărta de cât când Maria, care se întorcea din țîrg, se oprea o clipă să admire mândra înfățișare a calfei tatălui său, curățel și frumos în zile de odichnă.

Mai arătând origina poporului român cel de viță curat latină, dl Jules Brun își încheie conferința sa, spunând că *Francezii nu ar trebui să uite a-și arăta întru dragostea lor pentru Români, «verii lor mai tineri».*

După conferință, dl Brun face să treacă din mână în mână mai multe fotografii reprezentând scene din viața poporului român.

La sfârșit dl Cheysson, învățatul profesor de Economie Politică, care conducea ca președinte conferința, mulțamește conferențiarului și declară că *iubirea Societății de Geografie, e deplin câștigată pentru cauza română.*

Dl Brun a făgăduit să mai vorbească de chestiunea română, în Paris.

Răufăcătorii...

Răufăcătorii sunt cunoscuți ca foarte „inventioși”, iscoditori buni, că te crucești numai ce căi au descoperit și ce mijloace au găsit pentru încercările lor păcătoase de a-și ajunge scopuri de nimic.

Mizerabilă „glorie” însă însușirea, de a fi în acest fel „inventioși”...

Guvernul unguresc a depus pe masa dietei un nou plan de lege, care tractează despre «coperirea cheltuelilor pentru îngrijirea publică a bolnavilor».

Prin acest plan, care ca mâne va fi și el, fără doar și poate, lege, guvernul își aroagă sieși dreptul de a croi asupra locuitorilor țerii un nou soi de dare: arunc pentru îngrijirea bolnavilor. Această dare va avea s'o statorească guvernul din an în an, și poate să urce până la 3% (trei cruceri după floren) după darea directă către stat! Așadar un arunc însămnat!

Eată o dovadă că «inventioși» este și guvernul unguresc — în rele, cât se-î cauți păreche! Căci numai în rēu inventioși îl poți numi, când vezi, câte titluri șirete și la vedere «folositoare», își află el pentru a îngreuna tot mai mult soarta popoarelor țerii, chiar în timpuri așa de grele și îngreunate ca acestea! Și puterea de iscodire îi stă și în aceea, că se știe scoate de sub răspunderea legii: legea dă drept numai legislațiunii, dietei țerii, a pune dări și a le statori mărimea, — guvernul prin legea asta vrea să-și deie sieși putere de a pune anumită dare și a o statori după-cum el, guvernul, nu dieta, va afla «de lipsă».

Lucrul ăsta îl pune pe gânduri pe bătrânul Ambroise, care într'o zi, ne mai putând să rabde, zise:

— Ei bine, Petre, pe când nunta? Nu mai vrei ca să te însori cu Maria? Cu toate acestea, acum când ai scăpat-o...

Flăcăul lăsă ochii în jos și zise încet cu un suspin:

— Da, am scăpat-o... și pentru aceasta nu pot s'o mai iau de nevastă... S'ar crede că am scos'o din flacări, ca d-ta se nu mai poți zice că nu mi-o dai, și „onoarea unui pompier” nu trebuie să fie atinsă!

Ambroise rămase o clipă vișator, cu gura căscată și apoi începă să rîză:

— Prostule! îi zise el. Și apoi chemând pe Maria o împinse în brațele ucenicului, care tremura de bucurie, și zise:

— Na! sărută pe bărbatul tău: o vrednicește nătrăul!

Și el întoarse spatele mișcat, spre a șterge o lacrimă care se rostogolea pe fața lui bătrână...

R. Bringer.

Rândunele.

Sosite de departe, nu-și mai găsiră cui-bul vechiu... 'L-au stricat nișcai copii întrecuți! După multă alergare încoace și încolo, dau peste o căsuță singuratică, ferită de sgomot și împrejmuțată de câțiva nuci bătrâni. Sboară grăbite în jur de ea, și se chibzuesc ce să facă? Ar fi cu cale, își zic în sfârșit, ca sub streșina asta, să ne zidim locaș puilor. Și fac așa! Cu mare străduință în câteva zile, dau gata un cuiubuleț, curat și drăguț. E în nemijlocită apropiere de fereastra

O foaie ungurească, vorbind despre această lege, exclamă și ea către poporul său.

...Bucură-te națiune maghiară, că până acum nu ți-a fost de ajuns *povara îngrozitoarelor dări ce te apasă!* Nici majoritatea dietei (mamelucii guvernului) nici ceilalți (din celelalte partide zise «oposiționale», împotrivitoare), nu mai cred, că chiar și dările de până-acum ne sunt peste putere de grele! Ear' tu, *țară săracă, care și așa ești atâta de jăfnită*, rabdă mai departe, privește cu mâinile legate la pustiirile boalelor lipicioase morale și trupesti, ear' mai presus de toate: *plătește cheltuelile ce se aruncă pe gâtul tău pentru jertfele ajunse în spitaturi* (tot din vina acelorași cari îți pun dările!).

Rusaliile la Hațeg.

Frații noștri dela Hațeg fac cele mai frumoase pregătiri, ca adunarea Societății de teatru să reușească frumos și să fie înălțată prin frumoase serbări, ca tribut de stimă și prețuire a culturii naționale sub a cărei steag vine în mijlocul lor societatea numită.

Și-au angajat toate puterile bune ale Hațegului, „Reuniunea română de cântări”, inteligența, tinerimea și toți, să lucreze, să concerteze, să deie teatru, etc.

Avem cele mai bune nădejdi că și inteligența și poporul nostru din jurul Hațegului și din depărtări chiar, își va arăta tot interesul față de adunarea dela Rusalii, luând parte și contribuind să reușească cât mai strălucit! O dorim din toată inima.

Eată bogatul Program al zilelor adunării:

I. Sâmbătă la 4 Iunie a. c.

a) Primirea oaspeților la toate trenurile.
b) Seară de cunoștință în hotel „Coroana” (inceputul la 8¹/₂ ore seara).

II. Duminecă la 5 Iunie a. c.

a) Serviciu divin în biserica gr.-or. dela 8—9 ore a. m., ear' dela 9—10 ore în biserica gr.-cat.
b) Ședința primă ținută în biserica gr.-or. dela 10—12 ore a. m.
c) Banchet în hotel „Coroana” la 2 ore d. a.
d) Seara, la orele 8 în hotelul „Mielul de aur.”

a) CONCERT

1. „Trecuți valea”, de I. Mureșanu, executată de Reuniunea română de cântări din Hațeg, cu acompaniament la pian; 2. „Zampa”,

ouvertură, pian pentru patru mâni de F. Herold, executată de domnișoarele Veturia Bontescu și Miți Baciu; 3. „Symphonie concert”, trio pentru două vioare și acompaniament de pian, de Ch. Dancla, executată de C. Popovici și M. Bohățel; 4. „Din depărtare”, cor mixt, și „Cu mine fugi”, de Mendelssohn, executate de Reuniunea de cântări; 5. „Rondo capricioso” de Mendelssohn, executată la pian de d-șoara Octavia Barițiu; 6. „Airs Varies”, pentru vioară și pian de Ch. d'Beriot, executată de dl C. Popovici și d-șoara Octavia Barițiu; 7. „Fântână cu trei isvoare”, de G. Dima, executată de Reuniunea de cântări.

b) TEATRU

1. „Prologul” de I. Vulcan, prelat de persoanele: Dl Victor Bontescu (poetul); dl Virgil Popoviciu (moșneagul), Domni și d-ne, cor și călușeri.

2. „Soare cu ploaie” comedie într'un act de I. Vulcan, jucată de persoanele: d-na Eugenia Pop m. Sanzian, d-șoarele: Septimia F. Muntean, Valeria Vladone, Cornelia Baciu, Cornelia Gheaja, Smarandita Pop, Mariți Popescu, dnii: Ilariu Buzdugan, D. Vutca, Marcu Crișan, Cornelia Popoviciu, Aurel Augur, Iosif Calabis.

III. Luni la 6 Iunie a. c.

a) Ședința a doua la 11—12 ore a. m. în biserica gr.-or.

b) Bal în hotel „Mielul-de-aur” (inceputul la 8 ore seara).

IV. Marți la 7 Iunie a. c.

a) Excursiuni la Ulpia-Traiană și Densus.
b) La 4 ore p. m. participarea în corpore la petrecerea populară (ruga, nedeia).

Comitetul aranjator roagă pe toți părinții culturii poporului român a participa la această adunare generală, fără altă invitare specială.

Hațeg, la 20 Maiu 1898.

Pentru comitetul aranjator:

Tit V. Gheaja, Dr. Gavril Suciu,
președinte. secretar.

10 Maiu v. în București.

Una dintre cele mai strălucite serbări naționale în România, este ziua de 10 Maiu (calindar vechiu), ziua în care Regele Carol a fost, din «domn», încoronat de „Rege”.

Și ăstan ea a fost serbată cu străluciri mari. Regele Carol cu Prințul de coroană Ferdinand, Princesa Maria și micul Principe Carol, au eșit la ceremoniile arangiate, și publicul i-a primit cu uriașă însuflețire, mai ales că a văzut ear' sănțos pe moștenitorul coroanei.

ia darul mie, și, dacă n'oi, avea parte și m'or găsi fără carte, va peri un țiganos, d'apoi nu un vlădicos.

A muncit țiganul pe Vlădica până-ce a rămas ca, la examenul ce era să-î faci niște prieteni episcopului, să se ducă țiganul în locul lui, mai ales fiindcă țiganul sēmēna cu vlădica.

Un profesor dintre examinatori face cu degetul o notă pe masa, unde se făcea examenul. Țiganul o desparte în patru părți. Un alt profesor arată cu degetele astfel, ca-și-cum 'l-ar întreba pe țigan ce ese din roată. Țiganul ridică mâna în sus și apoi o coboară repede spre roată, fixând pe profesori.

S'a terminat examenul. S'a dus țiganul, fiind îmbrăcat în vestminte de Vlădica. S'a făcut raport la metropolie, că episcopul știe carte.

— Cum?

— Eu am întrebat, făcând un semn, dacă pământul este rotund și dacă are apă împrejur, și episcopul a răspuns că rotund este, că are apă împrejur și are și prin centru apă. Apoi 'l-am întrebat, tot prin semne, dacă este adevărat că pământul produce multe lucruri; ear' el 'mi-a răspuns că n'ar produce nimic, dacă n'ar fi ploi de sus.

Ajungând țiganul la vlădica 'îi spuse:

— Părințele, sufletele, toți erau flămânzi și 'mi cereau să fac o plăcintă cât o roată de car. Eu le spusei, tot prin semne, c'o să fac plăcinta, dar s'o tăiem în patru: una mie, una lor, una Mitrofonitului și una Preasfinției Tale. Apoi m'a întrebat, tot prin semne, dacă o să aibă unt plăcinta, și eu le-am răspuns, prin semne, că, fara să-î torn unt într'însa, nici nu m'apuc s'o fac! Ei, dac'au văzut așa, 'mi-au dat drumul și eată-mă!

Regina Elisabeta, nefind tocmai sănătoasă, n'a putut lua parte la serbări.

Defilarea armatei pe dinaintea Regelui, a fost admirabilă.

Principele Ferdinand se află deja atât de bine cu sănătatea, că însuși s'a pus în fruntea brigădiei de infanterie, al cărei comandant a fost numit chiar de 10 Maiu înaintând la general, — și a condus'o pe dinaintea M. S. Regelui.

Orașul a fost strălucit împodobit cu steaguri, ear' seara a fost iluminat splendid.

„Nu ne scriem Unguri!”

— Țeranii mai bravi ca... nădrăgarii! —

Despre una din cele mai duioase și mândre împotriviri a poporului nostru contra cererilor nerușinate a unor obraznici vânători de suflete, — ne aduce veste «Gazeta» din Brașov.

Se știe că toți bunii și nebunii, dar' mai ales renegații, s'au făcut apostoli ai maghiarisării de nume printre noi. De atîrnă omul numai un fir de păr dela cutare Maghiar ori renegat, el îți pune revolverul moral în piept, și zice: îți maghiarisezi numele ori te perd! Și mulți oameni de-ai noștri, mai ales pe la drumurile de fer și poste, așadar «nădrăgari», domnișori ori domnișoriți, n'au avut tăria de a respinge obraznica amenințare și — s'au plecat.

Poporul, bunul și cu sfințenie păstrătorul vistieriei neamului nostru, are curagiul a respinge astfel de momeli, pe cari nădrăgarii nu îl au!

Eată, într'adevăr, ce frumoasă pildă cetim în fruntea numărului 104, dela 12/24 Maiu c., al «Gazetei Transilvaniei» din Brașov:

«Un oare-care Andrassy, administrator, sau, cum zice poporul, dirigătorul dela moșia din Mihalț a lui Kovrig, Arnean, care s'a îmbogățit pe spinarea Românilor din Blaj, mai ales prin exploatarea morilor de-acolo — nu vrea să mai dea țeranilor români cucuruz de săpat pe a treia parte, dacă nu-și vor maghiarisa numele.

«Cum le va fi explicat, acest epistat de moșie armenesc, cum nu, țeranilor noștri condiția ce li-o puse, nu știm, dar' ei au înțeles în cele din urmă ce vrea și, cu toate-că bieții oameni sufer azi mai mult ca ori-și-când de cele mai mari neajunsuri, lipsindu-le în mare parte chiar și hrana de toate zilele, ei s'au uitat drept în ochii aceluși Andrassy și 'i-au răspuns cu mândrie și cu hotărîre:

„Nu ne scriem Unguri, domnule! Dacă nu ne dai cucuruz de săpat, vom lua straița și bâta și vom pleca de aici, căci doar' este destul pământ în lume, dar' ferească D-zeu să ajungem să ne mănecă rușinea obrazul!”

«Intrebați fiind dacă toți au fost de un gând și dacă nici unul n'a șovăit, unul dintre ei a răspuns: „Nu ne-am scris nici unul Unguri, și așa ne-am înțeles, că dacă se va scrie vre-unul din noi, îl scoatem din sat ca pe un rîios!”

«Acesta e cazul cel mai nou.

«Ori-și-cum, dar' tot la țeranul nostru trebuie să ne întoarcem, ca să aflăm adevărata interpretare a situațiunii în înțeles curat românesc!»

Indrăsneala.

Cea mai de căpetenie virtute a Ungurilor este indrăsneala. Ei sunt chiar temerari.

O curată indrăsneală a fost chiar înfingerea lor, ca popor barbar, aici în mijlocul popoarelor civilizate.

Au făcut-o însă și cerând regi de prin alte țeri, dela Italiani, Slavi și Germani, durat-au statul ungar de azi, pe care uită însă că 'l-au susținut și cu ajutorul celorlalte naționalități, ci vor acum să-î facă stat național maghiar.

mea. Cătă mângăiere pentru mine!. Două tovarășe vin să-î mi mai alunge voia rea. O! de-ați fi voi mai credincioase, ca celelalte tovarășe ce prin vremuri am mai avut, și cari toate m'au părăsit cu necredință!. Liniștea adâncă, ce domnia până aci în jurul locașului meu, se tulbură prin — glas de rîndune... Ne împrietenim în curînd. Ceea-ce mă bucură mult este, că nouele mele prietene, nu sunt dintre acele cu așteptări mari!. Această însușire apoi, le ridică mult peste prietenele avute alte-dăți. Ba acestea pe lângă nespuza plăcere ce 'mi-o fac prin veselul lor sbor jur de căsulia mea, îmi mai fac și câte-un bine. Des-de-dimineată, când zorile d'abia se ivesc, ele cântă sgomotos în jurul casei, ear' cu cântecul lor plăcut, par a-î mi zice: sus, sus, sus și — la muncă!. Nu pot rămânea nepăsător la chemarea asta harnică. Și așa liniștit, în societatea binevenitelor mele prietene, 'mi-se scurge acum o zi după alta, cât par-că nici nu simțesc.

(Sibișel).

Amicescu.

Snoave.

Din vremuri vechi...

Un episcop era foarte supărat, pentru-că'i eșise vestea că nu știe carte. Află despre aceasta și bucatăru episcopiei, care era țigan.

— Părinte sfințe, doftor dă plăcinte și dă gaine fripte, da dă ce ești mohorit și doborât?

— Eși afară, țigane!

— Dacă nu vreu și nu vreu. Mai bine ma duc la Vlădica dăla Mitrofonie ca să-î mi

Un plan acesta din cale afară temerar. Pentru realizarea lui însă nu s'au dat îndărăt ca la 1848 să provoace revoluție sângeroasă, sculându-se împotriva împărăției și sculând asupra lor toate neamurile din stat. Dar ei au mers înainte, cu o rădă, s'ar putea zice nebună stăruință. Au detronat Casa domnitoare, au scaldat în sânge văi și dealuri, până-ce în sfârșit pe șesul dela Șiria (Világos) depus-au armele, după-ce întâiu închinaseră coroana țerii Muscalilor, având atunci ură mai înverșunată asupra Austriacilor de cât le era teamă de Ruși.

Nici după înfrângerea de atunci nu s'au miuit. Ba dimpotrivă, au înfruntat atât loviturile cât și ademirile regimului absolutistic și au ajuns în cele din urmă la situația de azi, pe care după-ce au câștigat-o prin silnicie, guvernele lor vor să o exploateze în chip și mai temerar!

Ne întrebăm anume:

Ce au săvârșit naționalitățile? dat-au mâna cu dușmanii statului ca Ungurii la 1866; fost-au prinși conspirând, ca Ungurii între anii 1849—66; denegat-au plata dărilor și a sângelui cătră țeară și Tron? — întrebăm: ce au săvârșit, ca din partea guvernului maghiar să fie tratate cu atâta brutalitate și infamie să fie dusă până la profanarea altarelor d-zeești?!

Nimic din toate acestea, ci naționalitățile prea rabdă și le lipsște îndrăzneala, care dacă la Unguri trece în temeritate, apoi la noi adese degenerază în — lașitate.

Ceea-ce au făcut la 3/15 Maiu agenții guvernului, a fost de sigur o mișelie: să introducă spionajul în biserică.

Dar' ceea-ce am răbdat noi, ce a fost?

Nu noi vom propovedui anarhie și nesupunere la legi, ori să ne facem de ris biserică, provocând scandal într'însa! Cu polițea însă și dacă era necesar, poruncitor, trebuia să spunem uneltelor guvernului să plece din biserică, pentru-că credincioșii sunt revoltați. Ear' dacă nu ar fi voit să plece, luați frumos de guler, ear' prelații nostri toiagul să-l iee toți și la Impăratul-Rege să plece, să-i aducă la cunoștință, că guvernul nu este numai îndrăzneț, dar' e nebun, încât fără nici un motiv caută să provoace pe credincioși chiar în biserică și să deie statului aspectul unui stat curat asiatic.

Lăsând să treacă și această infamie fără a o veșteji cum trebuie, ci crezând să ne vârsăm tot amarul numai prin telegramele adresate unor binevoitori îndepărtați ai noștri, credem că — nu e destul.

Ne găsim în fața unor guvernanti, cari dacă au împins nerușinarea până la acest grad de îndrăzneală, este numai pentru-că în noi nu ved' nici un fel de îndrăzneală.

Lăsându-ne să ne calce tot astfel, fără a zice o vorbă măcar, fără a protesta cu bărbăție, mâne deja ei o să meargă și mai departe cu îndrăzneala: o să trimită regulat asistență polițienească în bisericile noastre și o să ne oprească de a mai ieși chiar cu crucea pe la holde ori viile noastre!

Indrăzneală, sădășluește-te și între Români, că altfel perim cu zile!

OGLINDA

VIEȚII PUBLICE MAGHIARE.

„Vieța noastră publică (maghiară) e plină, în oficii, în comitate, în dietă, cu astfel de oameni (ca scăpătatul Festetich fostul ministru). Toți aceștia ajută a duce la sapă de lemn Ungaria... „Bud. Hirl.“

(Urmare.)

În 8 Maiu aceeași toaie să plânge contra concurenței necinstite ce neguțătorii din »capitală» și-o fac ei între ei și față de alții din afară. Un fabricant de postavuri din Brünn, a făcut arătare criminală la tribunalul din Pesta contra unui negustor »patriot» maghiar, care falsifică mustrele celui din Brünn și le dă ca ale sale, ca fabricate de el la Pesta!

În aceleași zile s'a început, după repețite plângeri și stăruințe venite din public, cercetare contra Directorului »Cassei de ajutorare a bolnavilor» din cercul V. al Pestei, asupra căruia s'au făcut mai multe arătări că a manipulat în chip fraudulos cu banii Cassei.

În 13 Maiu, aceeași toaie spune, că »Nep-bank-ul (banca populară) din Pesta, ținându-și în 8 Maiu adunarea sa generală, s'a dovedit, că conducătorii ei Bányó Ernő și Maklár Gyula, au purtat de ani de zile cele mai mincinoase cărți despre starea băncii, falsificându-i în chip scandalos toate cărțile, lucruri ce eșind la iveală și cercetându-se, au dat de o pagubă de aproape 200.000 fl. din averea acționarilor băncii! Și scriu acum foile ungurești despre »Murdăria dela Népbank», de răsună țara! Etc. etc.

Astea din o singură foaie, și numai despre câte i-s'au scris ei în timp de vre-o 10—12 zile. Apoi câte au aflat celelalte foi? D'apoi câte nu se află? D'apoi câte se știu dar' nu se spun?!

Cine nu știe, de pildă, ce va să zică la noi a ajunge în slujbe? Să te duci, de vrei să fi numai un notar sătesc, cu 500 fl. cel puțin la fislogăbirul, că de nu, nu te ungi cu domnia! Și așa mai departe.

Ce dovedesc toate acestea? Că într'adevăr vieța noastră publică în Ungaria, mișună de oameni fără conștiință, fără suflet, fără D-zeu, că gem cancelariile de acești scăpătați, dar' geme mai ales obștea cea mare, sub volnicia și tirania lor isvorită din lipsa de morală!

Acest soi de vampiri să trimit apoi ca »domni» printre nemaghiari. Aci fac cele mai necinstite lucruri.

Temându-se de urmările legii, acești pécătoși să pregătesc apoi de cu vreme contra pedepsei, prin aceea, că fac cele mai grosolane ticăloși față de nemaghiari, ceea-ce li să socoate ca »patriotism» și pentru un picur de astfel de »patriotism» li-se iartă o mare de țărădelegi, și sunt lăsați și mai departe în șea, căci »interesele ideii statului național» cer ca ei să mai fie lăsați ca buni »patrioți» la locul lor!

Ear' eu și D-Ta și cel de-al treilea ce ași fi slujbaș cinstit și conștientos, nu-s primit, ci-s prigunit vieța întreagă pentru-că sunt om cu caracter, ce nu mă lapdă de legea în care m'or pus părinții mei!

Ear' așa fiind să te mai miri că acest soi de »patrioți» își calcă pe întrecute în picioare drepturile, că te lovesc care de care în chip mai blăstemat? Doar' au lipsă de »merite» ca să li-se ierte cele multe crime și mai ordinare!

Decât că viitorul unei societăți, unei formațiuni oare-cari, zi-i societate, zi-i confesiune, zi-i stat, — ce pe astfel de stâlpi putezi în rărunchii lor, să razimă, slab este! Acesta merge, negreșit, într'un viitor mai apropiat ori mai îndepărtat, spre o rușinoasă prăbușire și descompunere!

Așa să le ajute D-zeu!

(Va urma! Va urma!..)

Răsboiul

între Spania și Statele-Unite

În Spania, în zilele când veștile rele despre înfrângerea armatei lor de cătră Americani veniau într'una, guvernul s'a retras dela cârma țerii, mai ales că și în lăuntru se iscaseră dese tulburări ca semne de nemulțumire față de el. Toți ministrii și-au părăsit oficiile. Singur întâiu ministru, Sagasta, n'a putut să se despartă de scaunul seu, căci nu 'i-s'a primit departarea, ci Regina-Regentă 'l-a însărcinat să formeze nou minister.

'L-a format. Și-a ales oameni tot din partidul liberal, care e cel mai tare și din care și el face parte.

Când, zilele acestea, noul guvern a venit în fața dietei, deputatul Romero Robledo 'l-a pus întrebarea, că oare noul cabinet este el urmarea celui anterior? Sagasta a dat răspunsul patriotic, că în timpuri obicnuite guvernul ar fi numai al partidului liberal, din sinul căruia e scos, dar' în împregiurările de acum trebuie socotit de curat spaniol.

Această declarație a plăcut mult tuturor deputaților. Capii partidelor conservatoare și republicane, cari altă-dată erau contra lui, au declarat, că în vederea împregiurărilor, vor sprigină și ei guvernul. Camera apoi a hotărât cu unanimitate, să salute flota spaniolă, care a intrat în portul Sant-Iago!

Se pare că o luptă hotărtoare se va da în curând la malurile Cubei. Spaniolii cred, că flota lor dela Sant-Iago este bine întărită, intrarea portului fiind strîmtă și apărată cu baterii și torpiloare submarine. Americanii vor să încunguiere portul, ear' admiratul Cervera se va sili a zădărnici acest plan și astfel va veni poate treaba la ciocniri și lupte grele.

Totodată Americanii au întărit flota de blocare (închidere) dela Havanna.

NOUTĂȚI

Pentru Andreiu Șaguna, marele Arhiepiscop al Românilor gr.-or. dela noi, să vor arangia în 26, 27 și 28 Iunie n., în Sibiu, mari sărbări bisericești, ca pioasă aducere aminte de densus, împlinindu-se 25 de ani dela moartea lui. Arangierea sărbărilor s'a hotărât de Congres și Sinod. Să va publica un program anume. În toate bisericile din Metropolie vor fi parastasuri și rugăciuni pentru odichna sufletului lui.

M. S. Regina României a plecat la Neuwied, însoțită de doamnele de onoare Olga Mavrogheni și Zoe Bengescu, și de dl colonel Priboianu, adjutant al M. S. Regelui. Regina va petrece la castelul Segenhaus, reședința Augustei Sale mame, și va lipsi din țară trei săptămâni, ear' la întoarcere va descălica de-adreptul la castelul Peleş în Sinaia.

Tifus de foame. În mai multe țeri a izbucnit printre locuitorii cei mai săraci boala groaznică a tifusului pricinuit de foame. Între altele și în Rusia. Despre Rusia se spune că acolo s'ar fi lășit grozav, dar' o telegramă din 21 Maiu ce o aflăm în ziarele din București, spune că știrile au fost mărite și că a început deja să se trimită ajutoare în părțile unde recolta a fost proastă.

Tifusul s'a constatat în șapte sate din ținutul lui Woronesk și în orașul Swatojknest, în ținutul Satawropol. S'au luat măsurile de lipsă.

Moartea crucerului (crișariului). Încă puțin timp și crucerul să va duce pe urmele »potoroancei» și ale librei. Ministrul de finance face cunoscut prin un circular, că crucerul, în valută austriacă, numai până la 30 Iunie st. n. să va mai primi la plăți ca ban bun. Dela această zi începând se va primi ca ban bun numai la cassele și oficiile de stat, dar' și la acestea numai până la 31 Decembrie 1898, ear dela această zi încolo nu va mai fi primit nici în plată, nici spre schimbare cu bani noi (filieri).

Nu mai umbra spinului, pe urma păgânului!... Să știe că Turcii au început să deșerteze de soldați Tesalia, ocupată dela Grecii în războiul din urmă. Au împărțit-o în trei părți, trei fășii, cari să le părăsască pe rând. Fășia a doua este deja cu desăvârșire goală de Turci. Să vestește însă, că ținuturile ocupate de Turci sunt grozav de puștite, așa, că ei lasă în urma lor numai ruine și tristeță!

Petrecere în Făget. Societatea de lectură a inteligenței române din Făget și giur, arangiază o Petrecere de vară luni (a doua zi de Rusalii) 6 Iunie st. n. a. c. în dumbera Făgetului, »Dealul-Popii» (drumul Capolnas). Venitul este destinat pentru augmentarea bibliotecii.

Cununie. Dl Ioan Cotruș și d-soara Valeria Teacoi își sărbează cununia la 6 Iunie n. (a doua zi de Rusalii) în biserică gr.-or. din Dăncul-mare.

— Dl Lazar Gabor din Băița și d-soara Elena Costea din Vaca își sărbează cununia în biserică greco-orientală din Vaca, la 25 Maiu st. v. 1898.

Le dorim fericire!

Foc în Orăștie. În noaptea de 21 spre 22 Maiu n. la miezul nopții un foc puternic a trezit în spaimă pe locuitorii orașului nostru. Ardea casa dlui Kotz, în strada Mănăstirei. Cum peste zi fusese foarte cald, casa veche coperită cu praștilă, a ars atât de repede, că la sosirea pompierilor, peste vre-o 1/2 oră după izbucnire, nu a mai putut fi nimic scăpat! Într'o oară tot coperișul casei, și lucrătorea măsurului Heinrich Nemecek, apoi grajdul și cotețul de porci și tot, a fost prefăcut în cenușă. În grajd au ars două bivole ale dlui Kotz, ear' în lucrătorea măsurului, toate ferestrele și ușile noue, gata numai să le dea ca mâne-zi gata pentru hotelul din piață la »2 pistoale». Paguba si a dlui Kotz și a măsurului, e foarte mare.

Jidani isgoniți din Rusia. Foile polone din Galiția scriu, că în ținuturile locuite acolo de Poloni, guvernul rusesc a scos nouă porunci strajnice împotriva Ovreilor. Stăpânirea din Petersburg a trimis la toate antistiile circular, în care le face răspunzătoare pentru îndeplinirea cumplită a poruncilor date încă de mai înainte, prin care Jidanii sunt oprți, să locuiască în sate și orașe mai mici! Familiile ovreiești, cari se străcuraseră puțin câte puțin tipii și pe tăcute, în ciuda acestor orândueli, în mai multe ținuturi, au primit fiecare îndosebi poruncă de a părăsi locurile acelea negreșit până la 20 Maiu!

Epaminonda Lucaciu, fiul dlui Dr. V. Lucaciu, sărșindu-și studiile teologice în institutul »de propaganda fide» din Roma, a fost dăruit cu rangul de »Doctor de Roma», în teologie.

Mișcarea poporațiunii în Ungaria în luna lui Martie. După statistica oficioasă, în luna lui Martie numărul nașterilor în Ungaria a fost 56.949, al morțiilor 45.935. Deci un spor de 11.014. În asemănare cu anul trecut acest spor e mult mai mic, anume nașteri au fost cu 3000 mai puține, ear morți cu 4000 mai multe ca în Martie anul trecut. Va să zică creșterea poporațiunii în țară a fost cu 7000 mai mică! Și mai slab se arată acest rezultat, dacă punem față în față întreg primul cuartal (3 luni) ale anului de față, cu aceleași luni ale anului trecut. Creșterea în Ian. — Martie a fost anul trecut de 47.000, pe când în acest an n'a ajuns nici la 38.000. Între comitate, al-Făgărașului să arată mai napoiat. Peste tot, moartea a fost în Ardeal mai mare ca în Ungaria.

Orașe luate de vânturi! Ciclonul, vântul cel mai turbat ce se poate închipui, mergând tot în vârtje, a făcut puștiri uriașe pe insulele Sunda. Pe Timor (una dintre insulele Sunda), un înfricoșat vifor a nimicit săptămâna trecută și a măturat cu putere nespusă tot ce 'i-a stat în cale. A puștit total trei orașe și a făcut din insulă un cimiter, sub a cărui ruine zac peste 10.000 de suflete îngropate de vii!

Spargerea unei corăbii în Praga. În apropiere de cheul Polachî din Praga s'a întâmplat în săptămâna trecută o mare nenorocire, căreia au căzut jertfă vre-o 15—20 de oameni. O corabie cu vapor aștepta în port urcarea în ea a publicului, spre a pleca mai departe. Într'aceea cazanul a plesnit cu atâta putere, încât trupul unui băiat a fost aruncat în aer până la al doilea etagiu al unei case din apropierea cheiului! La tunetul plesnirii s'a adunat la fața locului mare mulțime de public și șeful poliției, ear' miliția scoasă spre a mântui ce e de mântuit căuta prin valurile Moldvei după trupurile nenorociților. Din valurile Moldvei soldații scoteau coaste, plămâni, mâni, picioare și alte părți din trupurile nenorociților. S'a dovedit până acum, că cinci inși și-au perdut vieța, zece au primit răni grele, ear' alții au scăpat cu răni ușoare. Spre norocire, cazanul a explodat înainte de a se fi urcat toți călătorii pe corabie, cari cu sutele așteptau să capete loc. Dar' când s'a spart, se aflau pe ea numai 20—30 de inși, altfel nenorocirea avea urmări și mai îngrozitoare!

Examen. În 4 Iunie st. n. a. c. se va ținea examenul dela școala populară elementară gr.-cat. română din Păucinesti. Ștefan Țarina, învă.

Polițist nu glumă! O întâmplare și de laudă pentru polițist, dar' și de haz, a avut loc nu demult în Paris. O calță de barbier a fost prins de un polițist în clipa când voia să fure niște scumpeturi dela un aurar. Prinsul a urmat polițistului fără șovăire spre primărie. Când a ajuns însă pe podul Arcole, barbierul a sărit de pe pod în râul Seine. Polițistul nu 'și-a perdut capul, ci a sărit după el! După o luptă înverșunată cu valurile, a reușit a prinde pe barbier. S'a încins apoi o nouă luptă între ei în apă, și era p'aci să se înceie amândoi, dacă nu-'i scotea un pescar. Polițistul, ud ca o manșă de cânepă, și-a petrecut după asta prisionerul mai departe și triumfător, până la primărie!

Indrăzneală! Atragem luarea aminte a cetitorilor noștri asupra frumosului articlu »Indrăzneală» ce-l publicăm reprodus din »Tribuna Poporului» și care în privința curagiului și a bărbăției noastre în timpul din urmă, lovește cuibul în cap, spune adevărul fără vâl! Ar putea să-l cetască mult și bine și acei cari după opreliștea dela Blaj, scoteau la iveală ca mare »virtute» a poporului nostru faptul că — a șezut acasă!.

Pentru părinți cu fete de școală.

Dela Academia-Română din București ni-se trimite spre publicare următoarea înștiințare:

Cu începerea viitorului an școlar 1898—99 se vor primi cincisprezece eleve în institutul de fete dela Măgurele (lângă București) fundat de Ioan Otteteleșan și înființat de Academia-Română, sub înaltul patronaj al M. S. Regelui, cărora li-se vor da, potrivit pre-criselor testamentului răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei »bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux».

Cursul va fi de 5 ani, în timpul cărora elevetele vor avea *toată întreținerea în institut*.

Sunt primite în institut copile născute din părinți români sëraci, pe deplin sănătoase, cari până la 5 August 1898 au împlinit 11, dar încă nu 14 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare (normale) din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 6 (calcul bun).

Două surori sau două vere primare nu pot fi primite în institut.

Părinții copilelor ce doresc a fi primite, ori reprezentanții legali ai acestora, au să trimită până la 5 August 1898, *cererile însoțite de atestat de botez, de altoire, de paupertate și atestat școlar despre terminarea claselor primare*. Le adresează: la *Academia-Română (Calea-Victoriei nr. 135) pentru comisiunea fundațiunii Ottetelesanu*. Comisia examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune ca concurențele ce îndeplinesc cererile prescise, să fie supuse la un examen de primire, prin care se va vedea gradul de pregătire în ceea-ce privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni matematice, geografia și istoria țărilor române.

Concurențele cari nu sunt din România se primesc fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia-Română, tot până la 5 August, cererile însoțite și de un atestat medical.

Resultatele examenului se vor supune, dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului protector al Academiei-Române, Maiestății Sale Regelui, căruia îi aparține a decide în privința primirii.

Examenele se vor face în localul Academiei la 9 Septembrie 1898.

București, 5/17 Maiu 1898.

Concurs.

Conform §-lui 17 lit. b. din Statute, și a concludului Nr. 23 p. b. al adunării generale ținute în *Blaj* la 1895, pentru ocuparea postului de *Secretar I.* al „Asociațiunii” se publică concurs cu următoarele condiții:

1. Secretarul I., ale cărui agende sunt prevăzute în §. 28 al Statutelor, va trebui să aibă sau calificare academică sau să fie cunoscut ca bărbat de litere. 2. Nu poate ocupa și altă funcțiune împreună cu serviciu de birou. 3. Va beneficia: salariu anual 1200 fl. în rate lunare anticipative, cuartir liber sau rețut de cuartir de 300 fl. în 4 rate trilunare. 4. Postul se va ocupa cu 1 Ianuarie 1899 pe timp nedeterminat.

Reflecții au de a-și înainta documentele subsemnatului comitet până la 1 Iulie st. n. 1898. Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Sibiu la 12 Maiu 1898.

Dr. H. Pușcariu m. p.
vice-președ.

Dr. Beu m. p.
secr. II.

Notiță Literară.

Poesii din Heine, românește. De St. O. Iosif, un bun traducător în versuri, pregătește un volumaș de poezii traduse din spiritualele și sentimentalele poezii ale lui Heine. Se va scoate în curând de sub tipar, la București.

Dăm azi la foia o poezie din viitorul volum de traduceri a dlui Iosif. Din ea se poate vedea cam în ce fel, bun, vor fi traduse.

„Anuarul I. al „Societății pentru crearea unui Fond de teatru român” a apărut la Brașov, edat de comitetul Societății. Prefața scrisă de secretarul V. Goldiș, spune că Anuarul apare în urma hotărârii luate în adunarea gen. dela Orăștie, ca să se scoată. Cuprinde istoricul pe scurt a Societății până la adunarea dela Brașov (1895), scris de președintele I. Vulcan, ear' cum cu adunarea dela Brașov s' începe o *era nouă*, un avânt mai vedit, această adunare e luată deja în Anuar în chipul hotărârii dela Orăștie: s' dă cuvântul președintelui, raportul comitetului, procesele verbale a ședințelor adunării și „voci de presă” (părerea „Gazetei” despre adunare și festivitățile date din privilegiul ei). Aceleași despre adunarea dela Făgăraș, (1896), apoi

despre cea dela Orăștie (1897), încheindu-se cu reproducerea entusiastului raport apărut în „Gazeta” din Brașov despre cele petrecute la Orăștie.

În urmă lista tuturor membrilor dela înființarea Societății până la adunarea dela Orăștie.

FEL DE FEL

Dă-mi și mie!

Un țigan mergând pe lângă calea ferată văzu trenul venind spre el.

Dacă îl văzu se așeză între șine și începă să facă semn cu mâna mașinistului ca să oprească trenul.

Acesta crezând că este cine știe ce pe linie, oprî trenul.

Țiganul plin de bucurie se dădu alături cu mașina și zise:

— Ma rog, boiarule, dă-mi și mie un carbune să-mi aprind luleaua.

Ce e „căsătoria de interes”? Intrebarea aceasta a deslegat'o un scriitor de spirit în următorul chip:

— Căsătoria de interes, este aceea în care bărbatul și femeia nu se interesează deloc unul de altul.

— Știi că-i cam cutezător, ca dta, om de cincizeci de ani, să te însori c'o fată de optsprezece ani!

— Ce vrei? La vârsta mea, căsătoria cu ori-și-cine, e o sinucidere, și odată ce e vorbă să mă sinucid, mai bine mă ucid cu un pumnal nou-nouț, de cât cu un cuțit ruginit de bucătărie...

POSTA REDACȚIEI.

„Liga Română” din București nu ne mai vine de vre-o 2 luni. Într'un timp o căpătam. Acum posta maghiară o reține ca și alte foi dela D-Voastră, fără a le trimite napoi și fără a le conșica cu observarea formelor legii.

„Zadarnic”... și celelalte: zadarnice.

D-lui Ilic C. în *Abrud*. Cereți „Legea despre economia și poliția de câmp” la „Tipografia” din Sibiu, și scrieți că de nu o are în deposit, să o aducă din Pesta că este tipărită, deși într'o limbă pocită și cu o ortografie incurcată, cât abia o poți înțelege. Bine tradusă românește a apărut în „Foaia Poporului” de prin 1895.

D-lui „Deladeal”. Regretăm, dar precum însuși recunoști că e o încercare mai ușoară, pentru-ce o numești „meditație”, — este într'adevăr prea ușoară. Cetește mai mult și anume scriitori buni și poate să înveți cu timpul a scrie.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Nr. 48—1898

Publicare de licitațiune

Mercuri în 8 Iunie 1898 la 9 ore antemeridiane se va ținea în cancelaria subscriului comitet (strada Poplăcii, Quergasse Nr. 36) licitațiune minuendă pentru repararea și adaptarea școalei din **Cârjiți**, comitatul Hunedoarei, în apropiere de Deva.

Aceasta se aduce la cunoștință publică cu adausul, că fiecare licitant e obligat a depune un vadiu de 5% în bani gata sau în hârtii garantate de stat dela suma de exclamare de 3142 fl. v. a.

Oferte în scris provăzute cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunii. Planul, preliminarul de spese și condițiunile de clădire se pot vedea în amintita cancelarie în orele oficioase.

Sibiu, în 25 Maiu 1898.

Comitetul administrativ de fondul școlar a fostilor grănițeri din regimentul rom. I.

Casă de vânzare.

Casa din Strada Beriului Nr. 18 este de vânzare!

Informațiuni la proprietara d-na **Kados János.**

(341) 2—2

Un învățăcel

de prăvălie!

În prăvălia de manufactură a subscriului s' primește numai decât **un învățăcel**, care s' cunoască limbile streine. Vor fi preferiți cei-ce vor avea cel puțin două clase gimnasiale.

(336) 4—

Ion Lazareiu

comerciant în Orăștie.

Moartea cloțanilor

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă. Se capătă în pachete cu câte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie.**

(331) 4—5

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 11—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arîndeaza și exarîndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Diracțiunea.

Baie de aburi, basen și vane în Orăștie.

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Încălzire centrală! Cea mai mare eleganță și comoditate!
Cea mai mare curățenie! Arangiamment pentru toate trebuințele!

Prețuri ieftine!

În baie se întrebunțează numai apă de riu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginii, sânt făcute din aramă roșie! Fiecare vană e provăzută și cu un **douche!**

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl. || O baie singuratică de abur . . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl. || O baie singuratică de vană . . . 40 cr.

Ordinea de soăldat, în baia de aburi:

LUNI: —	VINERI: după prânz pentru dame.
MARȚI: după prânz pentru dame.	SĂMBĂTĂ: „ „ Domni.
MERCURI: „ „ Domni.	DUMINECĂ a. m.: —
JOI: —	

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, tot numai în aceleași zile și în același timp, în care baia de aburi (după cum se arată mai sus).

Bilete și cărți de abonament se pot căpeta în însuși localul băii (Strada Ferăriei 8), în prăvălia domnului **F. F. Widmann** și în cofetăria dlui **J. Eisenburger**.

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebunțare număroasă.

Cu toată stima:

(263) 15—26

S. BIRTHLER.